

BRANKA TAFRA
(Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu)

BROJEVI I “BROJEVI”

Iz mnoštva različitih stajališta o brojevima i brojevnim riječima izlučit će se samo problem granica brojeva kao vrste riječi i njihove razredbe koji se nameće nakon prelistavanja novijih hrvatskih jezičnih priručnika u kojima se neki brojevi proglašavaju drugim vrstama riječi ili se riječi iz drugih vrsta uvrštavaju u brojeve.

Gljučne riječi: brojevi, kvantifikatori, hrvatski jezik

Brojevi se kao vrsta riječi u hrvatskom jezikoslovlju, iako su malen zatvoren leksički skup, još uvijek toliko različito opisuju da se zapravo ne zna koje riječi pripadaju tomu leksičko-gramatičkomu razredu. Nekoliko je važnijih tematskih skupina koje pokazuju razilaženja u tumačenju cjelokupne problematike. To su ponajprije:

- a) razgraničavanje brojeva od drugih vrsta riječi
- b) razredba brojeva u podrazrede
- c) razgraničavanje brojeva od drugih kvantifikatora
- d) morfološka obilježja brojeva
- e) sintaktička obilježja brojeva.

Svaka je od tih skupina tema sama za sebe. Ovdje ćemo se posvetiti samo problemu razgraničavanja brojeva od drugih vrsta riječi i njihovoj razredbi.¹

¹ Literatura je golema i ovdje se zbog zadana opsega rada ne može ulaziti u dubinu i širinu teme. Prijateljici Dubravki ispričavam se što ju ni u ovoj njezinoj (i svojoj) obljetničkoj prigodi ne prestajem gnjaviti “svojim” brojevima. Oboje je – iz ljubavi.

Povod su ponovnomu vraćanju toj temi² pojava čudnih tendencija u jezičnoj kroatistici koje vode prema nekoj “novoj” gramatici u kojoj se, na primjer, imenicama i pridjevima proglašavaju riječi koje uopće nemaju kategorijalno značenje imenica (predmetnost) ili pridjeva (svojstvo), koje nemaju morfološka i sintaktička obilježja tih riječi, u kojoj se cijepa riječ na dvije (a nije depolisemizacija). Budući da se iz literature vidi da se još i danas kroatisti kolebaju pri određivanju kojoj vrsti riječi pripadaju riječi tipa *tisuća*, *milijun*, a pogotovo *dvoje*, *troje*, *četvero* ..., izlazi da jedna vrsta riječi, i to vrlo zatvorena skupina, nije uopće valjano opisana. Hrvatski govornici imaju problem kad treba izreći određenu količinu predmeta jer nisu sigurni u izbor riječi kojima se kvantificira i u njihov oblik ako su te riječi promjenjive. Jezični ih priručnici samo mogu zbuniti umjesto da im pomognu, što ćemo ilustrirati s nekoliko primjera obrade brojeva.

Što se tiče definicije, uglavnom je ona podudarna, ali razredba na podrazrede ne odgovara definiciji. Definicijom “brojevi su riječi kojima se izriče a) koliko ima onoga što znači imenica ili b) koje je po redu ono što znači imenica” (Silić 1995: 71), koja je i najčešća, obuhvaćeni su samo glavni i redni brojevi, a razredba obuhvaća uz njih još i brojevnice, pridjeve i priloge, ili pak još zbirne (*petoro* /sic!/), množne (*jednostruk*), dijelne (*po dva*), priložne (*jedanput*) i nazivnike razlomaka (*desetinka*, *desetina*, *jednina*; svrstani i pod brojevnice) (Barić i dr. 1999).

Osnovna je pogreška u gramatičkom opisu što se u poglavljima o brojevima nalaze mnoge riječi samo zato što imaju tvorbenu vezu s glavnim brojevima, a čim imaju tvorbenu, imaju i značenjsku vezu. Tako su u brojeve svrstane riječi koje se čak i imenuju imenicama, pridjevima, priložima itd., pa nije jasno zašto onda nisu svrstane pod te riječi. Brojevi su ograničeni neprekinuti nizovi riječi (*jedan*, *dva*, *tri*...; *dvoje*, *troje*, *četvero*...) te rječnici ne bi smjeli određivati različit gramatički status riječima iz istoga niza, primjerice, natuknicama *troje* i *četvero*, *tri* i *četiri*, ili istom vrstom riječi proglašavati riječi *četvorica* i *četvero* jer se one gramatički prilično razlikuju. U strogi red koji postoji među brojevima gramatike i rječnici unijeli su priličan nered, što ćemo pokazati na nekoliko primjera.

“Brojevnice su imenice imenice³ kojima je sastavni dio značenja neka brojiva količina” (Bičanić i dr. 2013: 196) te se navode primjeri: *dvojica*, *dvije*,

² Usp. Tafra 1989 i 2005.

³ Ne ulazimo u kružnost (imenice su imenice!) same definicije.

dvoje, tri, četiri, stotina, tisuća, milijarda. Prvo, ako su imenice, onda pripadaju u poglavlje o imenicama, a drugo, bila bi to gramatička "revolucija" da su imenice riječi tako različitih morfoloških i sintaktičkih obilježja kao što su navedene.

Poznato je da riječ preobrazbom (konverzijom) može iz jedne vrste prelaziti u drugu vrstu te da su motivirajuća riječ i motivirana riječ u tom slučaju homografi. Pritom motivirana riječ dobiva gramatička i semantička obilježja nove vrste riječi. Ako se kaže da "brojevnica se imenica za ženski rod [tj. *dvije*, B. T.] oblično (u svim padežima) poklapa sa ženskim rodnom broja *dva*" (Bičanić i dr. 2013: 196), slijedi zaključak da je riječ o konverziji, iako nije objašnjeno je li njezin smjer *dvije* im. → *dvije* br., ili je obratno. Imenice ženskoga roda sklanjaju se ili po sklonidbi *e* ili po sklonidbi *i*, a riječ *dvije* ne sklanja se ni po jednoj od njih: *dvije, dviju, dvjema*. Kad se tvrdi da je riječ *dvije* imenica, treba reći po kojoj se sklonidbi mijenja i koje imenične kategorije ima. Sve imenice imaju kategorijalno značenje predmetnosti, a novoproglašena imenica *dvije* nema to značenje, ona ništa ne imenuje, uopće ne referira na neki referent, ona označuje samo količinu onoga što imenica kojoj otvara mjesto imenuje.

Teško je naći razloge zašto se u VRH-u u uvodnom objašnjenju obrade pojedinih vrsta riječi brojevi dijele na glavne, redne, brojevnice, brojevne pridjeve, umnožne i priložne brojeve kad su osim glavnih i rednih ostali obrađeni kao imenice, pridjevi i prilozi, što bi trebao biti dokaz da to uopće i nisu brojevi. U tom je rječniku i nekoliko primjera konverzije (iako su pogrešno obilježeni kao homonimni parovi⁴).

1. *milijun* im. 1. skupina od milijun članova, 2. nedefinirana velika količina
2. *milijun* br. točno izbrojena količina ...

No, natuknice *milijarda, stotina, tisuća* ... obrađene su samo kao imenice, iako one pripadaju istomu semantičko-gramatičkomu razredu kao i *milijun*, s tim da se češće kao broj upotrebljava okamenjeni akuzativ *stotinu, tisuću*, ali nije točno, kako VRH sugerira, da se nominativ ne upotrebljava kao broj, što je provjerljivo u korpusima, npr. *milijarda i pol dvonožaca, milijarda dolara, milijarda tona ulja, cijela tisuća (Riznica)*.

⁴ Različite vrste riječi ne mogu biti homonimi; usp. Tafra 2016.

Autorima VRH-a količinske su riječi zadavale veliku glavobolju, što zorno pokazuje gramatička obrada ovih triju natuknica: *troje* im. s. zb.; *dvojica* im. m./ž.; *pedesetak* im. m. (-tci). Postavlja se opravdano pitanje koja se to imenica srednjega roda mijenja po nekoj neimeničnoj sklonidbi (*troga*, *troma*), ali koja je usto i nepromjenjiva (*s troje unučadi*), da ne spominjemo sintaktička obilježja (*ovo dvoje učenika*, *ovih dvoje učenika*: *ovo selo*, *ovoga sela*). Zatim, imenica *dvojica* ženskoga je roda (*ova dvojica* kao *ova ruka*), i to *singulare tantum*, a budući da se ne može reći **ovaj dvojica*, ne može biti imenica muškoga roda. Teško je dokučiti što je navelo autore rječnika da tako postupe, moguće da je razlog značenje (te imenice referiraju na osobe muškoga spola) ili asocijacija na imenice na *-ica* koje su općega roda (*pijanica*, *izbjeglica*), ali to ne opravdava takav postupak jer je određivanje roda temeljno gramatičko znanje pa su zato pogreške te vrste neshvatljive. I treće, hrvatski govornici zasigurno ne govore *pedese(t)ci navijača*, nego kažu *pedesetak navijača* te je tu natuknicu (i njoj slične) trebalo obilježiti kao pri-log.

Praveći red u opisu brojevnih riječi, ŠRHJ unio je pravu zbrku koja je prenesena u VRH.⁵ Za razliku od gramatikâ, koje riječi iz drugih vrsta proglašavaju brojevima, taj rječnik postupa obratno, on brojeve proglašava drugim vrstama riječi, što zorno govore gramatičke odrednice uz neke natuknice, npr.

dva glav. br. m. s.; *dvije* im. ž.; *tri* glav. br. m. s. ž.; *četiri* glav. br.; *oba* im. m. s.; *obje* im. ž.; *dvoje*, *troje* br. prid.; *četvero*, *petero*, *pedesetero*... br. im. s. (neskl.)

Navedene gramatičke odrednice nameću nekoliko logičnih pitanja:

a) Ako su *dva* i *dvije* različite vrste riječi (broj i imenica), zašto nisu *jedan*, *jedna* i *jedno*, odnosno zašto se broju *jedan* priznaje kategorija roda (uz natuknicu je odrednica *glav. br. m.*, a oblici za ž. i s. r. nalaze se u gramatičkom bloku), a ne priznaje broju *dva*?

b) Zašto su *dva* i *oba* različite vrste riječi? Te se riječi gramatički ni po čem ne razlikuju, a u rječniku su različito obilježene. *Oba* je po nekom čudnom kriteriju imenica m. i s. r. Ako se ta dvorodovna "imenica" usporedi s drugim dvorodovnim imenicama, npr. s *ovaj/ovo torpedo*, morfološka je razlika očigledna, *torpedo* se sklanja po sklonidbi *a*, a *oba*, kao i *dva*, po svojoj,

⁵ Ljiljana Jojić bila je urednica u obama rječnicima.

posebnoj, brojevnoj: *oba, obaju, obama*. I ne samo to, ta riječ nema ni druga gramatička obilježja imenica.

c) Po čemu se to razlikuju brojevi *tri* i *četiri*, odnosno po čemu se razlikuje broj *tri* od svih brojeva većih od njega da bi samo uza nj stajale odrednice svih triju rodova kad svi brojevi od *tri* dalje stoje uz imenice svih triju rodova: *tri/četiri učenika, učenice, sela*? Kategorija roda (*jedan, dva, oba*) i padeža (*jedan, dva, oba, tri, četiri*) ostatak su starijega gramatičkoga statusa tih riječi i zapravo su izuzetak jer brojevi ne ovladavaju imeničnim kategorijama.

d) Budući da *dvoje, troje, četvero, petero* ... čine brojevni niz, zašto ga je ŠRHJ razbio na dvije vrste riječi? Naime, u njem su *dvoje* i *troje* pridjevi, a *četvero, petero* ... imenice s. r. (neskl.). Pridjevi se mijenjaju po rodu, broju i padežu pa ne treba dokazivati da se *dvoje* i *troje* ne uklapaju u taj leksičko-gramatički razred, kao što ni *četvero, petero* ... nemaju gramatička obilježja imenica.

Zbirni su brojevi najveći kamen spoticanja jezične kroatistike, što se vidi i po dosadašnjim opisima tih riječi⁶ koje su proglašavane i brojevima, i imenicama, i priložima i pridjevima. Vjerojatno razlog leži i u Maretićevoj gramatici na koju su se uvelike oslanjale sve kasnije hrvatske gramatike. U Maretića (1963: 229) osim "brojnih imenica" na *-ica* (*dvojica, trojica*) "još ima jedna vrsta brojnih imenica: *dvøje (òboje), trøje, četvero, pètero* ...". Onda brojevni niz *dvoje, troje, četvero* ... nikako da nađe stalno mjesto u gramatici. Tako je Ragužu (1997) *dvoje* i brojevnica i zbirni broj, a može se ponašati i kao brojevni prilog. Težak i Babić (1962: 136), kao i Maretić, jednako svrstavaju nizove *dvojica, trojica* ..., *dvoje, troje, četvero* ... u brojevne imenice. Njima se pridružuje i Marković (2012) kojemu je kriterij za određivanje niza *dvoje, troje, četvero* ... imenicama mogućnost da se upotrebljavaju samostalno i da mogu dobiti determinatore. Pritom zaboravlja protumačiti razlike u odnosu na druge imenice: posebna dva sklonidbena tipa (*bez dvoga, k dvomu* /sklonidba za neosobe/; *bez dvoje, k dvoma* /sklonidba za osobe/) i treći – sinkretizam svih padeža (*dvoje djece*) (Tafra 2005: 51), ali i odsutnost kategorije broja i neslaganje s determinatorima u rodu, broju i padežu. Mogućnost dodavanja determinatora ne može biti jedini kriterij po kojem bi riječ bila imenica. Determinator može doći uz vrlo različite jezične jedinice: *ovaj /r/, ovo brrrr, ovaj hm, ono njezino odlučno "dosta"* itd. Od svih gramatičkih

⁶ O tome više u raspravi *Oba, obadva* u Tafra 2005.

razlika kojima se leksički niz *dvoje, troje, četvero* ... razlikuje od imenica svakako je najvažniji izostanak kategorije broja koji te riječi čini brojevima. S glavnim ih brojevima veže i sklonjivost po posebnom sklonidbenom tipu, odnosno češća nesklonjivost. Kriteriji su za određivanje vrsta riječi prilično složeni, ali je vrlo jednostavno razdvojiti u dvije vrste ove riječi: *dvojica* i *dvoje*. Prva ima kategoriju broja (*sg. t.*) i sklanja se po sklonidbi *e*, slaže se s determinatorom u broju, rodu i padežu: *ove dvojice, ovoj dvojici*. Dakle, imenica je. Riječ *dvoje* nema kategoriju broja, djelomično je sklonjiva, i to po posebnoj sklonidbi, a i sročnost je drugačija od one koju uvjetuje imenica. Pripada zbirnim brojevima jer najčešće dolazi uz zbirne imenice: *dvoje unučadi*. Dalewska-Greñ (1997: 337) također uz glavne brojeve u slavenskim jezicima, s izuzetkom bugarskoga i makedonskoga, ubraja i zbirne brojeve u inventar brojeva.

Marković (2012) svoju morfologiju završava poglavljem "O brojevima" koje je zapravo dodatak jer se ne uklapa u strukturu knjige. Premda je u naslovu riječ o brojevima, i taj autor uvrštava (brojevne) imenice i pridjeve u brojeve. S obzirom na to da je riječ o sveučilišnom priručniku, budući će profesori hrvatskoga jezika i dalje učiti pod brojevima razne vrste riječi, npr. brojevne imenice *dvojica* i *dvoje*, ali i one "u širem smislu" kao što su *sedmaš, dvica, trećina, četvrtinka, desetak, dvojka* itd. Kad se tomu dodaju dva najnovija hrvatska rječnika, koji se naslovom proglašavaju normativnim rječnicima, jedan određujući se kao školski (ŠRHJ), a drugi kao rječnik standardnoga jezika (VRH), hrvatska je morfologija doživjela velik potres ne samo u opisu brojeva nego i drugih vrsta riječi.

Vrste se riječi proučavaju u morfologiji pa se ovaj pristup temelji na toj činjenici te se osim kategorijalnoga značenja uzimaju u obzir ponajprije morfološka, ali i sintaktička obilježja. U drugim se jezicima sreću i drugačiji pristupi, ovisno o tradiciji opisa brojeva. Tako se u češkom jezikoslovlju uobičajilo sve količinske riječi svrstavati u jednu vrstu, s tim da se razlikuju one koje označuju točno određenu količinu i one koje označuju neodređenu količinu te se svaki podrazred (glavni, redni, vrsni, množni) dijeli na određene i neodređene brojeve (Ribarova i Ribarova 2015) ili se uz glavne, redne, vrsne, množne neodređeni izdvajaju u poseban podrazred (Sesar 2001: 69). Slično se shvaćanje brojeva sreće i u poljskoj gramatici: "Brojevima se izriče količina koja može biti određena i brojiva odnosno neodređena i nebrojiva, a znače i mjesto u redosljedu onoga što znači imenica" (Vidović Bolt 2011: 123). No,

razredba je ponešto drugačija pa se brojevi prema značenju dijele na glavne, redne, zbirne, razlomke, neodređene, višekratne i množinske (*isto*). Gvozdev (1967) pak brojeve razvrstava u količinske, zbirne, razlomačne, neodređene i redne brojeve. I gramatike drugih jezika pokazuju neujednačenost mišljenja o tome koje se riječi ubrajaju u brojeve kao leksičko-gramatički razred i koji su njegovi podrazredi.

U našem modelu svi kvantifikatori (npr. *jedni, dvoji, trojica, dvadesetak*, ali i *mного, malo* itd.) nisu brojevi, odnosno kvantifikatori su širi pojam od brojeva, a riječi iz iste tvorbene porodice kojoj je glavni broj tvorbena osnova (npr. *dva, dvojica, dvoji, dvaput*) ne moraju pripadati istoj vrsti riječi – brojevima. Hrvatske gramatike i rječnici s jedne strane proglašavaju riječi iz drugih vrsta riječi brojevima (zbog toga se među brojevima nađu i "brojevi"), a s druge strane neke brojeve uvrštavaju u druge vrste riječi (zbog toga ionako malena leksička skupina postaje još manja). Brojevi su neprekinuti nizovi riječi, a takvim pristupom obično nastaju "rupe" u nizovima, npr. na mjestima *stotina, tisuća, milijun ...*

Zaključno se može reći da su brojevi vrsta riječi koje u uvijek označuju izbrojenu količinu, količinu (brojnost) odjelitih predmeta. Brojevni su podrazredi: glavni, redni i zbirni brojevi. Redni brojevi pokazuju koje mjesto zauzima ono što se broji, a da bi se to znalo, mora se uvijek izbrojiti pa i oni neizravno pokazuju brojnost. Za razliku od drugih imenskih vrsta riječi brojevi u hrvatskom jeziku imaju vrlo ograničene gramatičke kategorije.

1. Razlikovna obilježja brojeva prema drugim vrstama riječi
  - a) kategorijalno značenje: brojnost (tj. broj izbrojenih predmeta)
  - b) zatvorena leksička skupina.
2. Razlikovna morfološka obilježja
  - a) Glavni i zbirni su (ne)promjenjive riječi, nemaju kategoriju broja i nemaju kategoriju roda osim *jedan, dva* i *oba* koji imaju kategoriju roda, i to *jedan* punu (oblike za sva tri roda), a *dva* i *oba* ograničenu.
  - b) Od glavnih brojeva sklanjaju se *jedan, dva, oba, tri* i *četiri*, a od zbirnih brojeva *dvoje* i *troje*, dok je sklonidba ostalih zbirnih brojeva (*četvero, petero* i dalje) iščezla iz upotrebe, ali je ostvariva. Sklonidba se tih brojeva razlikuje od svih drugih sklonidbenih tipova.

- c) Redni brojevi dobivaju od imenice uz koju stoje kategorije roda, broja i padeža pa su po tome slični pridjevima, ali se od njih razlikuju jer
- nemaju mogućnost stupnjevanja
  - nemaju kategoriju određenosti
  - ne mogu biti sinonimi, antonimi, homonimi ni paronimi drugim riječima.

3. Razlikovna sintaktička obilježja

- a) Glavni i zbirni brojevi otvaraju mjesto imenici, dok je u drugim imeničnim sintagmama glava sintagme imenica.
- b) Glavni brojevi dolaze samo uz brojive imenice.⁷
- c) Zbirni dolaze samostalno i uz imenice: 1) zbirne (*dvoje djece, dvoje unučadi*) i 2) uz imenice muškoga roda sklonidbe *a* koje znače zanimanje, titulu ... i koje označuju osobe različita spola (*dvoje profesora*).
- d) Redni brojevi dolaze samo uz brojive imenice: *prvi ispit, treći razred* (**treći alumini*), ali: *lagani alumini*, *novi razred*.

Brojevi se kao vrsta riječi trebaju pisati slovima, a ne brojkama jednako kao što se, primjerice, nazivi kemijskih elemenata pišu slovima, a ne znakovima. Za valjan opis bilo koje vrste riječi, a tako i brojeva, treba prvo razgraničiti što pripada morfologiji, a što tvorbi, a što pak sintaksi i semantici. U razvrstavanju riječi na leksičko-gramatičke razrede treba primjenjivati kombinirane kriterije. Pritom je težište na kategorijalnom značenju te na morfološkim i sintaktičkim obilježjima. Ako se pogledaju primjeri po priručnicima, onda se može zaključiti da riječi *dvije, tri, dvoje, troje, pedesetak* ne mogu biti imenice jer nemaju kategorijalno značenje imenica: predmetnost. Pet je imeničnih sklonidbenih vrsta pa kad se riječi *dvije* i *dvoje* proglašavaju imenicama, treba reći po kojoj se sklonidbi one sklanjaju, ali i koje imenične kategorije imaju te “imenice”. Zna se da imenica otvara mjesto determinatoru koji se s njom slaže u rodu, broju i padežu, a u brojevnim sintagmama nema toga slaganja jer imenica ne otvara mjesto broju, nego broj otvara mjesto imenici.

⁷ Izuzeci su brojevi *jedan, dva, oba, tri, četiri* koji dolaze i uz nebrojive imenice, npr. *dva brata*.

U hrvatskom je (osim posuđenica) jedino imenica *do*ba (i *pod*ne, ako se ne sklanja) nepromjenjiva. Prema rječnicima odjednom su se namnožile nepromjenjive "imenice": *četvero*, *petero* ... Ima u rječnicima takvih gramatičkih odrednica da ni najveći jezikoslovni znalac ne može zaključiti zašto je *tri* glav. br. m. s. ž., a *četiri* glav. br. (ŠRHJ) te zašto je imenica *dvojica* dvorodovna: *dvojica* im. m./ž. (VRH).

Na kraju slijedi zaključak da se tzv. brojevne imenice, brojevni pridjevi i brojevni prilozi ne trebaju u gramatici obrađivati u poglavlju o brojevima nego u poglavljima o imenicama, pridjevima i priložima bez atributa "brojevni" jer je ta veza s glavnim brojevima tvorbene naravi. Ako i imaju ulogu kvantifikatora, a nemaju ih sve, onda je to neka druga gramatika i neka druga podjela riječi na razrede u kojoj bi se tako zajedno mogle naći i sve riječi koje su, primjerice, kvalifikatori ili modifikatori. Ovdje je riječ o leksičko-gramatičkim razredima koji se međusobno razlikuju po gramatičkim kategorijama i gramatičkim značenjima pa stoga među brojevima ne mogu stajati uz *jedan*, *dva*, *tri* ... i ove riječi: *dvojica*, *sedmaš*, *petica*, *petina*, *stotinka*, *desetak*, *trojka*⁸... Sve su to imenice koje imaju imenične kategorije: rod, broj i padež, pa se u gramatikama trebaju obrađivati kao imenice, dok se u rječotvorju trebaju spomenuti glavni brojevi kao motivirajuće riječi u njihovoj tvorbi, a u rječniku će se u obradi njihova značenja naći barem jedno zajedničko značenjsko obilježje s ostalim riječima iz iste tvorbene porodice.

Literatura

- Barić, E., i dr., 1999: *Hrvatski jezični savjetnik*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.
- Bičanić, A., A. Frančić, L. Hudeček, M. Mihaljević, 2013: *Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika*, Croatica, Zagreb.
- Dalewska-Greń, H., 1997: *Języki słowiańskie*, PWN, Varšava.
- Gvozdev 1967 = A. H. Гвоздев, 1967: *Современный русский литературный язык*, 1, Просвещение, Москва.
- Maretić, T., 1963: *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, treće, nepromijenjeno izdanje, Matica hrvatska, Zagreb.
- Marković, I., 2012: *Uvod u jezičnu morfologiju*, Disput, Zagreb.

⁸ Primjeri su Markovićevi (2012).

- Ribarova, Z., S. Ribarova, 2015: *Češka gramatika s vježbama*, Porfirogenet, Zagreb.
- Riznica*: <http://riznica.ihjj.hr/> (Pristupljeno 23. lipnja 2016.)
- Sesar, D., 2001: *Češki u 30 lekcija*, Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
- Silić, J., 1995: *Morfologija hrvatskoga jezika*, udžbenik za 2. razred gimnazije, Školska knjiga, Zagreb.
- ŠRHJ = *Školski rječnik hrvatskoga jezika*, 2012, glav. ur. D. Brozović Rončević, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Školska knjiga, Zagreb.
- Tafra, B., 1989: Što su brojevi (gramatički i leksikografski problem), *Rasprave Zavoda za jezik* 15, 219–237.
- Tafra, B., 2005: *Od riječi do rječnika*, Školska knjiga, Zagreb.
- Tafra, B., 2016: Homonimija – kroatistički kamen smutnje, *Slavenska filologija*. Prilozi jubileju prof. em. Milenka Popovića, ur. Ž. Čelić, T. Fuderer, FF press, Zagreb, 144–154.
- Težak, S., S. Babić, ¹⁶2007: *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb.
- Vidović Bolt, I., 2012: fleksija.pl: *Promjenjive vrste riječi u poljskom jeziku*, FF press, Zagreb.
- VRH = *Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika*, 2015, gl. ur. Lj. Jojić, Školska knjiga, Zagreb.

NUMBERS AND “NUMBERS”

There is still no consensus in Croatian studies about which words are numbers because nouns, adjectives and adverbs from the same derivational group are declared to be numbers, or some numbers are described as belonging to different word classes. Based on examples from more contemporary language manuals it is shown that in doing so some morphological and syntactic features of particular word classes and their categorial meanings are neglected, and distinctive features of numbers are given in order to differentiate them from other word classes.

Keywords: numbers, quantifiers, Croatian language